

Óbuda Lányoknál születésnapjára

- jelszó fordulóként a latinadiktó
műve 3 meleg, halászléval spagettit
kellene Erdélyből Prinyó félé roppenteni.
Éz így igen jó lenne; azt jelentené
magam is, hogy az Ildó, a Helézet
megengedi nekünk az innási, csárdás
éját, sőt a vidám-hangulat is, dallal,
loccatással.

Érdekes az állapotunk ezt nem en-
gedélyes. Mi már csak új ünnepeket,
László mellett az első harci vándorban a
katonák, amikor két délután között
egyszer megvált a tövénélben: először
tesztet? Hát a levele meg? Érték-e vala-
mányien? Hát a levele meg? Érték-e vala-
hajtán karácsonykor: karácsony magyarság-
ben... de ne túrunk azt a drága dallamot,
jussunk a végére, míg közeleink nem
vagy az az ünnepély.
Éz mesélte apám. Ismerem, és

Dobos Lászlónak születésnapjára

— jeles fordulóként a hatvanadikra ünnepi és meleg, kalácsillatú szavakat kel-
lene Erdélyből Pozsony felé röppenteni. Ez így igen jó lenne; azt jelentené ugyanis,
hogy az Idő, a Helyzet megengedi nekünk az ünnepi, csöndes órát, sőt a vidám-
hangosat is, dallal, koccintással.

Szomorúságos állapotunk ezt nem engedélyezi. Mi már csak úgy ünnepelhetünk,
Laci, miként az első harci vonalban a katonák, amidőn két ágyútűz között egymásra
néznek a lövészárokban: élsz-e még testvér? Hát én élek-e még? Élünk-e valameny-
nyien? Hát akkor énekeljük el, mint hajdan karácsonykor: Paradicsom nagykertjé-
ben... De ne húzzuk azt a drága dallamot, jussunk a végére, míg közibénk nem vág
az az ágyúgolyó.

Így mesélte apám Isonzóról, így mondom én is tenéked, Dobos Laci, régi tár-
sam a kisebbségi lövészárkokban. Bizony-bizony, odalett az ünneplésnek minden
alkalma. Ha tiszteletedre dalolni próbálnánk: bizony bánatosra sikerülne, ám az is
lehet, hogy poharunkból az utolsó dalcsöppeket is kiittuk; kedvünk is csak úgy
serked, ahogyan a halott szakállá is nő még egy ideig.

Istenem, miket beszélek, te Laci! Bocsásd meg nekem. Tiszta ünnebrontás ez.
bisz mégiscsak ünnep a születésnapod, fénye messzire vetül, mindenüvé, ahol ma-
gyarok élnek a nagyvilágban; ahol eleven gond a nemzet gondja, a kisebbségbe ta-
szított magyarok reménye és jajkiáltása.

Most, hogy Szegeden, kórházi szobában, éjjel-nappali tűnődésben és gyilkossági
kísérlet okozta betegségben reád gondolok, azt mondom magamban terólad: sors-
társam. Kisebbségi állapotban magad vagy a jajkiáltás is, a remény is. E ketiő
együtt: a kötelező küzdelem a nemzet fészkeből kiesett magyarok élete, fennmara-
dása végett. Ugyanolyan keserves évtizedek hozták el a hatvanadik évedet, akár a
mieink Erdélyben. Azonos sors, azonos hegyek, havasok, s erdőrengetegek mélyén
azonos farkasiüvöltés: a magyarfaló nacionalizmusé. Most úgy tűnik: az ordas vesze-
delem nagyobb, mint valaha volt. Nem tudom, így van-e, apám szavaival mégis
hozzátesszem: üvölt a gyűlölet, mert veszítét érzi. Nem is lehetséges, hogy sokáig
garázdálkodjék még fényes nappal, Európában, új évezred küszöbén.

Lám, születésnapodon nem rólad szólok, hanem csak rólunk, közös, fogcsikor-
gató erőfeszítéseinkről a szelídebb holnapért. Mentségem csak annyi, hogy ha koc-
cintásközélen, kézfogásközélen ülhetnénk itt, vagy akárhol: mindenképpen erről
beszélgetnénk. Így ünnepelnénk mi ketten a lövészárokban.

Hát Isten éltesen, Laci!

Tartson meg téged erőben, hogy okkal biztassuk egymást ilyenformán is: lesz
még ünnep a magyar kisebbségek mai siralombházában.

Öleléssel
Sütő András

Szeged, 1990. szept. 27.